INTERNATIONAL WEEKLY

№ 10

01.06.2020 – 15.06.2020

Foreign Policy Research Institute

FRIEDRICH NAUMANN FOUNDATION For Freedom.
Ukraine and Belarus

ЗМІСТ

Частина I

Україна – Європейський Союз 3

Чи здатна нова віце-прем'єрка Ольга Стефанішина прискорити процес європейської і євроатлантичної інтеграції? 3

Інші події в ЄС 6

Частина II

Зовнішня політика 11

Візит міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби до Угорщини: пошук компромісів чи здача українських позицій? 11

Двосторонні відносини.....14

Польща..... 14

Ізраїль..... 14

Молдова 15

Канада 16

КНР 16

Швеція.....17

ЄС 17

НАТО..... 18

Частина III

Опір російській гібридній війні.....19

Візит української делегації до Німеччини став симетричною відповіддю задля збереження балансу в «Нормандському форматі» на тлі маніпуляцій В. Медведчука.....19

Частина I

Україна – Європейський Союз

Чи здатна нова віце-прем'єрка Ольга Стефанішина прискорити процес європейської і євроатлантичної інтеграції?

4 червня 2020 року Верховна Рада ухвалила в цілому проект постанови №3583 про звільнення Вадима Пристайка з посади віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Відповідне рішення підтримали 296 народних депутатів України.Так, парламентарі підтримали звільнення Пристайка з посади віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Це рішення стало цілком логічним, оскільки за нетривалий час перебування пана Вадима Пристайка що на посаді міністра закордонних України, що на посаді віце-прем'єр-міністра, окрім його суперечливих заяв, особливого поступу ні в зовнішній політиці, ні в європейській та євроатлантичній інтеграції України не відбулося.[1]

На заміну В. Пристайку, того ж дня Верховна Рада України на пленарному засіданні підтримала призначення Ольги Стефанішиної віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України**.** Таке рішення підтримали 255 депутатів. На посаді Ольга Стефанішина також працюватиме над впровадженням Річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО на 2020 рік. «В умовах світової економічної кризи, яка торкнеться не лише України, а й всього світу, питання європейської та євроатлантичної інтеграції набувають ще більшого значення і вони стають не політичним процесом, а умовою виживання України. На сьогодні ми маємо найбільший ринок Європейського Союзу, який є на нашому континенті — це той ринок, який ми маємо розширювати для себе і ця

[1] Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції стала Ольга Стефанішина: https://agropolit.com/news/16730-vitse-premyer-ministrom-z-pitan-yevropeyskoyi-ta-yevroatlantichnoyi-integratsiyi-stala-olga-stefanishina

географія має розширюватись», — зазначила Ольга Стефанішина під час свого виступу у парламенті.[2]

На додаток новопризначена віце-прем'єра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина окреслила свої пріоритети на посаді. "У мене є *три основні пріоритети* - формування внутрішньої позиції України щодо формату і обсягу політичної і економічної Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, перегляд умов фінансування України не лише, як з країною, з якою співпрацює ЄС, адже ми говоримо про інтеграцію ринків. І третє – це налагодження взаємодії у форматі уряд-парламент-президент стосовно розробки, прийняття, реалізації та просування рішень у напрямку виконання Річної національної програми Україна-НАТО на основі національних інтересів України", - сказала Стефанішина.

Вона зазначила, що Україна має працювати над розширенням ринку Європейського Союзу для себе і має виходити на переговори з ЄС, з НАТО не як суб'єкт зовнішньої політики, а як повноправний гравець на світовій арені. "Перший пріоритет стосується захисту національних виробників і товарів. Саме це можливо зробити зараз в рамках започаткування перегляду Угоди про асоціацію вже на початку 2021 року. Ми також маємо наполягати, щоб фінансування було співмірне тим реформам, які впроваджує Україна на шляху до європейської інтеграції", - зазначила віце-прем'єрка. Також вона вважає за необхідне провести перемовини щодо збільшення обсягу некредитного фінансування для України, доступу до програм транскордонного співробітництва, розширення двостороннього співробітництва з країнами сусідами щодо розвитку інфраструктурних і проектів, які лібералізують перевезення товарів.[3]

Але чи здатна Ольга Стефанішина розв'язати євроінтеграційні проблеми України? Принаймні частину з них – так. У експертній спільноті вона зустріла повну підтримку; від посадовців ЄС вже були схвальні відгуки. У 2016-2019 роках Ольга Стефанішина була керівником Урядового офісу з координації європейської та євроатлантичної інтеграції. Вона чудово орієнтується у виконанні Угоди про асоціацію, знає цю тематику набагато краще, аніж її попередники на цій посаді в обох урядах Володимира Зеленського. Втім, успіх роботи урядового куратора євроінтеграції ще більшою мірою буде залежати від співпраці з парламентською більшістю. Віце-прем'єрка не є представником команди "Слуги народу", а на попередніх парламентських виборах вона йшла до Ради у списках партії Володимира Гройсмана. Восени 2019 року Стефанішина деякий час попрацювала в команді віце-прем'єра Кулеби, співпрацювала з нинішнім складом парламенту. І її представлення на засіданні фракції "Слуги народу" пройшло, за словами джерел, дуже добре. Сумнівів у її фаховості і водночас прагматичності у депутатів не лишилося.

Стефанішина – держслужбовець зі стажем, вона працювала в Мін'юсті з 2007 року. Втім, у 2016-му вона прийшла до уряду разом із віце-прем'єркою Іванною Климпуш-Цинцадзе, яка є депутаткою від "Євросолідарності" та очолює парламентський комітет з питань інтеграції з Євросоюзом. І хоча Стефанішина нині точно не є членом команди Климпуш-Цинцадзе, але довіра до професійності одна одної між ними напевно збереглася. Наостанок варто підкреслити: навіть призначення визнаного фахівця на посаду віце-прем'єра не є достатнім для прискорення європейської інтеграції України. На це можна буде сподіватися лише після перезапуску всієї вертикалі урядової євроінтеграції – проведення конкурсу на голову урядового офісу, заповнення вакансій профільних заступників міністрів, а

[2]Там само.

[3]Нова віцепрем'єрка з євроінтеграції назвала свої пріоритетні завдання: https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/06/4/7110718/

також – що особливо важливо – перегляд системи їх координації із профільним віце-прем'єром. Тішить те, що всі ці проблеми Ольга Стефанішина чудово усвідомлює.[4]

Таким чином, на початку червня Ольга Стефанішина стала відповідальною за інтеграцію України до НАТО та ЄС. Наразі вона вже має декілька ідей, що здатні показати прогрес у наших відносинах з Європейським Союзом. А враховуючи те, що на днях Україна отримала увійшла до Програми розширених можливостей НАТО, це відкриває новообраній віце-прем'єрці додаткові можливості проявити себе у цьому напрямку. Тож поки що *варто надавати лише позитивний прогноз стосовно майбутньої діяльності Стефанішиної, оскільки вона буде послідовно продовжувати європейську та євроатлантичну інтеграцію України та просуватиме ініціативи які зможуть наблизити до членства в цих організаціях*.

[4]Відповідальна за інтеграцію: хто керуватиме європейськими реформами в оновленому уряді: https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/06/2/7110627/

Інші події в ЄС

Глава дипломатії ЄС не бачить підстав повертати Росію до G7

02.06.2020

Сполучені Штати Америки як головуюча держава в "Групі семи" та організатор майбутнього саміту вправі запросити Росію, але тільки у ролі спостерігача

Про це на брифінгу у вівторок заявив глава зовнішньополітичної служби Європейського союзу Жозеп Боррель.

Він зазначив, що США зараз мають право запрошувати лідерів інших країн на саміт G7 як гостей, але змінювати формат організації та вводити до її складу нових членів не можуть.

"G7 - це форум провідних демократичних країн світу, які поділяють спільні погляди. Росія відійшла від цих принципів, в результаті чого була вимушена покинути цей форум. Ситуація поки не змінилася достатньою мірою", - заявив Боррель.

Нагадаємо, раніше американський президент Дональд Трамп заявив про намір запросити Росію на майбутній саміт G7 у Вашингтону, при цьому він не виключає повернення РФ до цього формату.

Проти повернення Росії до G7 відразу ж виступили в Британії, заявивши, що будуть всіляко блокувати цей процес.

Проти ідеї Трампа також виступив прем'єр Канади Джастін Трюдо, який нагадав, що Росія була виключена з "Великої сімки" через анексію українського Криму.

Еспресо

В ЄС закликали Туреччину поважати суверенітет Греції і Кіпру

02.06.2020

Глава дипломатії ЄС Жозеп Боррель у вівторок закликав Туреччину поважати суверенітет Греції і Кіпру.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Ekathimerini.

Відповідаючи на питання про плани Туреччини почати розвідку вуглеводнів поблизу грецьких островів, Боррель сказав, що ЄС стежить за розвитком подій, перебуваючи "в тісному контакті" з Афінами і Нікосією.

"Ми знаходимося в тісному контакті з нашими колегами, міністрами закордонних справ Греції, а також Кіпру, щоб стежити за ситуацією з буровими роботами, і ми закликаємо Туреччину припинити буріння в районах, де є виняткова економічна зона або територіальні води Кіпру і Греції", - сказав він, додавши, що Рада ЄС вже передала сильне послання, адресоване Туреччині.

Боррель зазначив, що порушення Туреччини були питанням "надзвичайної важливості" у контексті переговорів Анкари про членство в ЄС.

"Деякі держави-члени навіть вважають, що поки триває буріння, переговори не повинні тривати. Але я думаю, що єдиний спосіб вирішення такого роду питання - це протягнути руку, ближче подивитися, що ми можемо зробити, щоб змусити Туреччину зрозуміти, що наші хороші відносини будуть критично залежати від поваги суверенітету Кіпру і Греції у спірних водах", - заявив він.

Європейська правда

Польща погрожує "Газпрому" штрафом в 50 мільйонів євро

03.06.2020

Польське Управління із захисту конкуренції і споживачів (UOKiK) порушило справу проти "Газпрому" через відсутність співпраці в ході антимонопольного розслідування.

Як повідомляє "Європейська правда", відповідну заяву розміщено на сайті регулятора.

"Газпрому" загрожує штраф в розмірі до 50 млн євро за ненадання інформації, незалежно від наслідків, що випливають з розгляду", - йдеться в заяві.

Справа стосується розгляду у справі будівництва газопроводу "Північний потік-2". У 2018 році UOKiK звинувачувала шість компаній у фінансуванні будівництва без необхідного юридичного дозволу. Це підприємства, що входять в міжнародні групи компаній: "Газпром", Engie (Швейцарія), Uniper, OMV, Shell і Wintershall (всі - Нідерланди).

На початку 2020 року UOKiK звернувся до "Газпрому" з вимогою надати документи, що мають відношення до справи.

Йшлося про контракти, укладені дочірньою компанією "Газпрому" з іншими компаніями, які фінансують будівництво "Північного потоку-2".

"Це були в основному контракти на передачу, розподіл, продаж, постачання і зберігання газу. Незважаючи на своє зобов'язання співпрацювати з Управлінням, компанія не надала цю інформацію", - йдеться в заяві.

У польському відомстві зазначили, що "Газпром" кілька разів відмовлявся надавати документи.

"Газпром" не може діяти поза законом, тому я порушив проти "Газпрому" справу про накладення штрафу за ненадання інформації під час проведеного розгляду. Згідно із законом компанії загрожує фінансовий штраф у розмірі до 50 млн євро", - сказав глава UOKiK Томаш Хрустни.

Минулого року польський регулятор оштрафував з такого ж приводу компанію Engie Energy на 172 мільйони злотих (близько 40 млн євро).

Українська правда

Прем'єр-міністр Угорщини закликав Євросоюз зняти санкції проти Білорусі

05.06.2020

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив, що настав час зняти санкції Європейського союзу проти Білорусі та оточення Олександра Лукашенка. Про це угорський прем'єр сказав 5 червня під час візиту до Мінська

«Неможливо побудувати партнерство із санкціями. Тому для Європейського союзу настав час скасувати чинні санкції щодо Білорусі», – передає слова Орбана офіційна білоруська інформагенція БЕЛТА.

Європейський союз раніше запровадив санкції проти самої Угорщини: у 2018 році вперше об'єднання вдалося до санкцій проти держави-члена. Це було зроблено через «систематичні» порушення урядом Орбана основних цінностей ЄС у сфері прав людини, демократії та боротьби з корупцією. Нині у Брюсселі Орбану погрожують новими санкціями за захоплення надзвичайних повноважень у зв'ззку з коронавірусом.

Радіо Свобода

У Німеччині розкритикували можливе скорочення контингенту військ США

06.06.2020

Представники німецького політикуму розкритикували можливе рішення США про відведення частини американських військ, які зараз дислокуються у Німеччині.

Як пише "Європейська правда", про це повідомляє Deutsche Welle, цитуючи депутатів Бундестагу.

Значне скорочення контингенту США в Німеччині "з будь-якої точки зору було би дуже прикрим", заявив голова комітету Бундестагу з закордонних справ та кандидат на посаду голови ХДС Норберт Реттген. Він зазначив, що не бачить об'єктивних причин для такого рішення, та що попередня співпраця була успішною.

"У Німеччині раді американським солдатам, їх розміщення у нас є вкрай важливим для координації міжнародної військової присутності США", - підкреслив Реттген.

Депутат Бундестагу від ХДС Андреас Нік назвав можливе рішення про скорочення чисельності американського контингенту в Німеччині "суто політичним". За його словами, про це свідчить те, що після появи такої інформації Пентагон досі не зробив жодної офіційної заяви, а запити від ЗМІ переадресовує у Білий дім.

"За моїми даними, федеральний уряд Німеччини досі не був офіційно проінформований про цей процес, що також є дуже незвичайним підходом", - додав він.

Андреас Нік підкреслив, що більшість американських військових в Німеччині виконують завдання в рамках НАТО і військових операцій США у всьому світі.

Депутат додав, що оцінку наслідків такого рішення Вашингтона можна буде зробити після того, коли стане відомо, на яких базах хочуть скоротити кількість американських військових, та з яких підрозділів.

Нагадаємо, американське видання The Wall Street Journal з посиланням на джерело в Адміністрації президента повідомило, що Дональд Трамп вирішив скоротити контингент американських військ у Німеччині майже на третину. Таке розпорядження нібито вже підписав радник президента США з національної безпеки Роберт О'Браєн.

У Білому домі і Пентагоні, а також у Берліні поки не підтвердили і не спростували цю інформацію.

Європейська правда

Албанія наблизилася до перемовин про членство в ЄС

07.06.2020

Політичні партії Албанії досягли згоди щодо виборчої реформи, яка є ключовою умовою для початку перемовин про вступ до Євросоюзу.

Про це повідомляє АР.

"Албанські політичні партії досягли консенсусу щодо виборчої реформи, спрямованої на забезпечення вільних та чесних виборів, яку вважали ключовою умовою початку переговорів про приєднання країни до Євросоюзу", - йдеться у повідомленні.

Як зазначається, йдеться про електронну ідентифікацію виборців, деполітизацію органів, котрі займаються організацією виборів, та низку інших процедурних питань відповідно до рекомендацій ОБСЄ.

Спроби домовитися тривали з січня. Черговим "крайнім терміном" лідери партій визначили для себе 31 травня, але й тоді перемовини закінчилися провалом.

Домовленість партій Албанії вже привітали високий представник ЄС з питань зовнішньої політики й політики безпеки Жозеп Боррель та єврокомісар з питань сусідства та розширення Олівер Варгеї.

"Ми вітаємо партії з політичними домовленостями щодо виборчої реформи... Це стосується ключової умови для початку перемовин про вступ до ЄС, як зазначено у березневих висновках Ради міністрів. Рішення просуває Албанію на крок вперед до європейського майбутнього", - йдеться у спільній заяві європейських посадовців.

Укрінформ

ЄС продовжить на рік "кримські" санкції проти Росії – посол Точицький

10.06.2020

Євросоюз продовжить кримський пакет санкцій ще на рік попри зусилля Росії скасувати ці обмежувальні заходи під приводом боротьби з коронавірусом.

Про це у Twitter написав посол України в Королівстві Бельгія, представник України при ЄС Микола Точицький.

«Єдність і солідарність ЄС зруйнували відчайдушні зусилля Росії використати COVID-19 як привід для скасування санкцій, які були введені проти РФ за триваючу агресію проти України. «Кримський пакет» буде продовжений на наступний рік. Вдячні нашим партнерам в ЄС за непохитну підтримку України», - йдеться у пості.

Як Укрінформу уточнили в Представництві України при ЄС, рішення про продовження ще на рік кримського пакета санкцій проти Росії було погоджено 10 червня на рівні постійних представників країн-членів ЄС.

Як уже повідомляв Укрінформ, Європейський Союз у липні 2014 року запровадив економічні санкції проти Росії за анексію Криму та дії з дестабілізації ситуації на сході України. У вересні 2014 року ці санкції було посилено.

Укрінформ

Франція розширить кордони, збільшивши свій морський простір

12.06.2020

Франція планує збільшити свій морський простір на 151 323 квадратних кілометрів в Індійському океані, біля острова Реюньон і в південних і антарктичних територіях (TAAF).

Про такі плани оголосили Генеральний секретаріат Франції по морю і Французький науково-дослідний інститут з експлуатації моря, повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Euractiv.

"Комісія із кордонів континентального шельфу, спеціалізований орган Організації Об'єднаних Націй, 10 червня 2020 року опублікувала рекомендації, що дозволяють Франції розширювати свій континентальний шельф", - йдеться в спільній заяві двох організацій.

Континентальний шельф Франції досягне площі 730 000 квадратних кілометрів, який додається до 10,2 млн квадратних кілометрів вод, що знаходяться під суверенітетом (внутрішні води і територіальне море) або під французькою юрисдикцією (виняткова економічна зона).

Проте, Франція володіє правами тільки на ґрунт і надра морського дна, а не на водну масу над ними, яка залишається в міжнародному надбанні.

У 2015 році в чотирьох указах було офіційно оформлено перше розширення в 579 000 квадратних кілометрів французького континентального шельфу поблизу Мартиніки, Антильських островів, Гаяни, Нової Каледонії і островів Кергелен.

Франція все ще може вимагати близько 500 000 квадратних кілометрів континентального шельфу за документами, які зараз вивчаються або очікують розгляду ООН.

Ці розширення "дають права Франції на розвідку і експлуатацію ресурсів морського дна і надр за межами 200 морських миль".

Поділ морського простору між країнами регулюється Конвенцією ООН з морського права від 1982 року, яка надає прибережним державам дозвіл на розширення свого континентального шельфу за межі 200 морських миль до максимум 350 миль за умови, що їхні землі мають природний характер і є продовженням континентального краю.

Європейська правда

Частина II

Зовнішня політика України

Візит міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби до Угорщини: пошук компромісів чи здача українських позицій?

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба здійснив закордонний візит до Угорщини і зустрівся з міністром зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини Петером Сійярто. Сторони відзначили обопільну зацікавленість у розбудові дружніх та добросусідських відносин, а також налаштованість відкрити нову сторінку двостороннього партнерства. Особливу увагу міністри приділили питанням співпраці у стримуванні поширення COVID-19. Як співголови українсько-угорської міжурядової економічної комісії чиновники виступили за якомога швидше відновлення її роботи та погодилися, що вона має відігравати провідну роль у сприянні торговельно-економічній взаємодії між країнами. “Немає жодних об’єктивних підстав для того, щоб між нами існували будь-які суттєві проблеми. Ми розраховуємо на те, що буде відновлена повноцінна підтримка Угорщиною України в НАТО”, – зазначив Кулеба.

Міністри обговорили конкретні можливості збільшення інвестицій України в Угорщину та Угорщини – в Україну, сприяння зміцненню позицій на ринках обох країн. Особливу увагу було приділено питанням розбудови прикордонної інфраструктури, модернізації пункту Чоп – Загонь та побудові нового пункту пропуску Дийда – Берегдарац.[5] Також Кулеба і Сійярто підписали низку документів, зокрема протокол між урядом України та урядом Угорщини про внесення змін до Рамкового договору між країнами про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги та Меморандум про взаєморозуміння між Державним

[5]Розраховуємо, що буде відновлена підтримка Угорщиною України в НАТО, – Кулеба: https://uatv.ua/rozrahovuyemo-shho-bude-vidnovlena-pidtrymka-ugorshhynoyu-ukrayiny-v-nato-kuleba/

агентством з енергоефективності та енергозбереження України та Міністерством інновації і технології Угорщини.[6]

По завершенню зустрічі з міністром закордонних справ Дмитром Кулебою Петер Сійярто розповів про умови, за яких Угорщина зніме вето в НАТО щодо України. Зокрема, міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто заявив, що рішення щодо України в НАТО блокує не лише освітнє законодавство, але також закон про мову. "Угорщина чекає на вирішення проблем із питанням освіти та із законом про використання державної мови. Тоді ми не будемо вже блокувати те, що блокуємо в зв'язку з НАТО", — заявив угорський посадовець. "Ми не хочемо зберігати блокування, наша мета – досягти домовленостей. Ми бажаємо закрити всі дискусії, пов'язані із законом про освіту і про мову, і бажаємо досягти такого рішення, яке буде прийнятним і для угорців на Закарпатті. Я сподіваюся, що ми це забудемо, що це піде в минуле", — пояснив Сійярто.[7] Виходячи з таких заяв угорського високопосадовця мова не йде про компроміс. Це мова ультиматуму, якою Угорщина розмовляє з Україною вже декілька років поспіль, причому натискає на самі болючі проблеми: то заграє з Росією на тлі російсько-українського конфлікту, то блокує відносини з НАТО – організацією яка ніякого відношення до вирішення гуманітарних мовних питань не має, і тим більше, у сфері двосторонніх відносин, які не входять в компетенцію Альянсу. Як зазначив П. Сіярто, ***офіційний Будапешт цікавить тільки те, що вважається цікавим для угорців, а не для українців. Тобто компроміс можливий тільки на умовах Угорщини, і ніяк не інакше. Але це вже не компроміс. Це пряме втручання у внутрішні справи України***. Шкода, що цього не помітив пан Кулеба при розмові з міністром закордонних справ Угорщини.

Під час свого візиту до Будапешту він заявив, що Київ і Будапешт налаштов ані на пошук спільних рішень. «Візит очевидно показав важливу зміну – Будапешт і Київ налаштовані не на конфронтацію, а на пошук спільного рішення без перетину червоних ліній обох країн. Процес зближення позицій відбувається, він непростий, але він того вартий", – зазначив міністр.[8]

І процес не заставив себе довго чекати. Тиждень потому Міністерство розвитку громад та територій України оприлюднило карту районування українськ их областей. Наприклад, на Закарпатті таких укрупнених районів буде 5 (раніше було 13). Несподіванкою і для громадськості, і для експертного середовища стала поява Берегівського району, про існування якого раніше в цій новій схемі районування не йшлося. Стурбованість викликає те, що більшість населення в цьому районі буде угорською, а пролягає він фактично над кордоном з Угорщиною. Таким чином, поява окремих «етнічних» районів може запустити процес створення таких адміністративних одиниць по всій Україні. Це не тільки неправильно, а й небезпечно для України. Якщо одні нас можуть шантажувати і в підсумку добиватися свого, то невдовзі й інші сусіди спробують витерти об нас ноги.[9]

Реагуючи на подібну критику, очільник МЗС Дмитро Кулеба прокоментував чутки щодо "поступок Києва Будапешту" з питання Закарпаття: «Міністерство закордонних справ виступає за захист прав осіб, які належать до національних меншин, але не веде жодних перемовин з жодною країною щодо створення

[6]Кулеба і Сійярто підписали низку документів у Будапешті: https://www.slovoidilo.ua/2020/05/29/novyna/polityka/kuleba-sijyarto-pidpysaly-nyzku-dokumentiv-budapeshti

[7]Ми бажаємо досягти такого рішення, яке буде прийнятним для угорців на Закарпатті — Сійярто:http://www.mukachevo.net/ua/news/view/1533915

[8]Київ і Будапешт налаштовані не на конфронтацію, а на пошук спільних рішень, – Кулеба: https://uatv.ua/kyyiv-i-budapesht-nalashtovani-ne-na-konfrontatsiyu-a-na-poshuk-spilnyh-rishen-kuleba/

[9]Планують створити «угорський» район: влада України пішла на поступки Будапешту: https://www.radiosvoboda.org/a/30659882.html

"національних" районів чи округів. Берегівський район вже давно і щасливо існує і має право продовжити своє існування. Наразі йдеться лише про приєднання до нього Виноградівського району в межах реформи", - зазначив дипломат. За його словами, рішення про приєднання цього району ухвалювало не МЗС, однак відомство підтримує адміністративно-територіальну реформу. "Дипломати працюють над нормалізацією відносин з Угорщиною, тому що це відповідає стратегічним інтересам України, зокрема інтересам нашої євроатлантичної інтеграції, та Центральної Європи загалом", - додав він.[10]

Отже, візит Дмитра Кулеби до Угорщини показав, що Україна прагне шукати компромісів з угорською стороною стосовно спірних питань. Власне на зустрічі двох міністрів була погоджена майбутня зустріч Зеленського і Орбана на якій планується підписати меморандум щодо безпеки та історичної спадщини, і буде обговорюватися мовне питання. *Цікавим моментом в цій зустрічі стала промова Петера Сійярто, в якій він виклав умови зняття вето з НАТО, які по суті залишаються ультимативними, оскільки Угорщина вимагає односторонніх поступок тільки від української сторони і не має наміру поступатися ні в чому самій.* І доволі дивним збігом обставин після візиту Кулеби стали нові проекти районування українських областей, включно зі збереженням Берегівського району.

[10]Кулеба прокоментував чутки щодо "поступок Києва Будапешту" з питання Закарпаття: https://tyzhden.ua/News/244530

Двосторонні відносини

Польща

Проведення засідання Міжурядової комісії сприятиме пожвавленню двостороннього товарообігу між Україною та Польщею

01.06.2020

1 червня 2020 року заступник міністра закордонних справ України Василь Боднар зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Бартошем Ціхоцьким.

Після певного призупинення взаємодії, зумовленого пандемією коронавірусу, постає необхідність відновлення українсько-польського співробітництва на всіх напрямах. Відправною точкою для цього є проведення засідання Українсько-польської міжурядової комісії з питань економічного співробітництва, що сприятиме пожвавленню двостороннього товарообігу.

Враховуючи динаміку прикордонного руху останніх днів, Україна та Польща будуть працювати над відновленням регулярного транспортного сполучення. У цьому контексті також будуть узгоджуватися питання спрощення процедур отримання робочих віз та перетину спільного кордону громадянами.

Сторони розглядають можливість укладення угоди в галузі працевлаштування сезонних робітників, яка дозволить врегулювати актуальні питання перебування українських трудових мігрантів на території Польщі.

Ближчим часом також буде проведено чергове засідання Спільної консультативної комісії Міністерства освіти і науки України та Міністерства національної освіти РП з питань освіти представників української національної меншини в Польщі та польської національної меншини в Україні.

Бартош Ціхоцький передав збірник наукових праць «Україна і Польща: шляхами міждержавних взаємин», виданий Польським інститутом у Києві спільно Науковим товариством історії дипломатії та міжнародних відносин, а також Інститутом історії України НАН України до 100-річчя встановлення українсько-польських дипломатичних відносин.

Міністерство закордонних справ України

Ізраїль

Додатковими вимірами в українсько-ізраїльській співпраці стануть інновації та інвестиції

05.06.2020

4 червня 2020 року відбулися політичні консультації між МЗС України та Держави Ізраїль у форматі відеоконференції під головуванням заступника Міністра закордонних справ України Василя Боднара та Генерального директора МЗС Держави Ізраїль Юваля Ротема.

Дипломати зазначили, що всеохоплюючий рівень взаємодії між Україною та Ізраїлем сприяє формуванню сталого партнерства між нашими країнами.

Важливими сферами двосторонньої співпраці стануть торгівля, інновації та інвестиції. Очікується, що парламент Ізраїлю незабаром ратифікує Угоду про вільну торгівлю. У цьому контексті Василь Боднар зазначив, що реалізація цієї Угоди сприяє торгівельним відносинам, зокрема збільшення обсягів експорту української продукції, та активізує ділові зв'язки між нашими країнами.

«Україна зацікавлена у використанні досвіду Ізраїлю у впровадженні інновацій та створенні сприятливого інвестиційного клімату», - підсумував Василь Боднар.

Також обговорено тематику легального працевлаштування українських громадян в Ізраїлі та вирішення актуальних питань перетину кордону громадянами обох країн.

Окрему увагу було приділено протидії російській агресії на Донбасі, необхідності консолідації зусиль міжнародної спільноти з метою відновлення територіальної цілісності України. Сторони детально обговорили ситуацію на Близькому Сході.

Ізраїльська сторона подякувала за рішучу позицію України щодо засудження проявів антисемітизму та боротьби з цим ганебним явищем. «Ми високо цінуємо увагу, яку українська влада приділяє цьому питанню», - наголосив представник ізраїльської делегації Г.Корен.

Міністерство закордонних справ України

Молдова

Україна та Молдова готові до розширення співробітництва у сфері захисту персоніфікованої інформації

05.06.2020

5 червня заступник міністра закордонних справ України Євгеній Єнін провів відеоконференцію за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Молдова в Україні Руслана Болбочана та першого заступника голови Державної міграційної служби України Наталії Науменко, з директором Бюро по міграції та притулку МВС Республіки Молдова Ольгою Поалелунжь та директором департаменту реєстрації та обліку Агентства державних послуг Республіки Молдова Стеліаном Горинчоєм.

Під час відеоконференції учасники обговорили комплекс питань, пов'язаних із налагодженням двосторонньої співпраці з обміну інформацією, зокрема щодо громадянства, оформлених уповноваженими органами обох сторін документів, що підтверджують особу та громадянство чи реєстрацію актів цивільного стану тощо.

Євгеній Єнін наголосив на необхідності подальшого поглиблення двосторонньої співпраці та розширення двосторонньої договірно-правової бази, з метою вироблення правових механізмів для врегулювання питання взаємного обміну інформацією. Він також відзначив важливість двосторонньої ефективної співпраці у справі врегулювання проблемних питань у відповідності до норм національного законодавства та міжнародного права.

У відповідь Руслан Болбочан запевнив у готовності Молдови до подальшого діалогу та співпраці з Україною з розширення двостороннього співробітництва, спрямованого на вироблення ефективних шляхів вирішення проблемних питань, пов'язаних із захищеністю персоніфікованої інформації.

Заступник Глави МЗС підкреслив, що для успішної взаємодії з молдовською стороною українська сторона готова розглянути питання внесення змін до чинного законодавства Українства, зокрема з питань громадянства в частині доповнення його положеннями, які б передбачали подання заяви про згоду на обробку персональних даних.

Представники МВС Республіки Молдова та Агентства державних послуг Республіки Молдова, які взяли участь у відеоконференції, схвально сприйняли пропозицію щодо подальшого розширення формату взаємодії з ДМС України, зауваживши, що таке партнерство дозволить обом сторонам знайти ефективні рішення з врегулювання питання обміну інформацією. Сторони домовилися у найближчій перспективі обмінятися досвідом у міграційній сфері.

Учасники відеоконференції домовилися зміцнювати взаємодію на міжвідомчому та дипломатичному рівнях з метою прискорення вирішення наявних проблемних питань.

Міністерство закордонних справ України

Канада

Канадські інвестиції та візи: Шмигаль поговорив із Фріланд

09.06.2020

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль обговорив під час телефонної розмови з віцепрем'єр-міністром Канади Христею Фріланд співробітництва двох країн в фінансовій сфері та впровадження лібералізації візового режиму.

Про це повідомляє пресслужба КМУ.

Зазначається, що сторони запевнили один одного в бажанні продовжувати активний розвиток двостороннього співробітництва попри складну ситуацію на тлі боротьби з пандемією коронавірусу та обговорили широке коло актуальних питань.

"Прем'єр-міністр України та віцепрем'єр-міністр Канади обговорили питання співробітництва двох країн в фінансовій сфері та впровадження лібералізації візового режиму між Канадою та Україною. Денис Шмигаль підтвердив зацікавленість України у активізації процесу та запевнив у готовності прийняти в Україні групу канадських експертів", - йдеться у повідомленні.

Темою розмови також стало розширення двосторонньої угоди про вільну торгівлю між Україною та Канадою (CUFTA) на сферу послуг та інвестицій. Шмигаль наголосив, що обсяг торгівлі між двома країнами може бути суттєво збільшений.

Зі свого боку Христя Фріланд підкреслила, що Україна та Канада показали приклад позитивної співпраці в часи пандемії коронавірусу та висловила зацікавленість у поглибленні співпраці в торгово-економічній сфері. Крім того, вона запевнила українську сторону в підтримці щодо протидії збройній агресії Російської Федерації та в незмінності курсу щодо впровадження санкцій проти країни-агресора.

Шмигаль подякував віцепрем'єр-міністру Канади за послідовну підтримку України на міжнародній арені та висловив переконання, що співробітництво між двома країнами буде поглиблюватися і надалі.

Укрінформ

КНР

Україна отримала гуманітарну допомогу від Китайської Народної Республіки

09.06.2020

В Україну прибула чергова партія гуманітарної допомоги від Уряду Китайської Народної Республіки із широким спектром медичних виробів.

Її отримання стало результатом тісних контактів між Україною і Китаєм на високому і найвищому рівнях у питаннях подолання коронавірусної хвороби.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба наголосив, що своєчасна і масштабна допомога від Уряду Китаю значною мірою сприяє підтримці зусиль нашої держави у боротьбі з розповсюдженням COVID-19.

«З огляду на це, керівництво та народ України щиро вдячні китайській стороні за надану допомогу та всіляку підтримку зусиль української держави у приборканні коронавірусної інфекції» - зазначив Дмитро Кулеба.

Міністр також висловив упевненість, що та довірлива, відкрита і дружня атмосфера, яка склалась у відносинах між Україною і Китаєм, і надалі буде зміцнюватись та сприяти всебічному розвитку українсько-китайського стратегічного партнерства.

Міністерство закордонних справ України

Швеція

Глави МЗС України і Швеції провели онлайн-розмову напередодні відеоконференції міністрів закордонних справ «Східного партнерства»

10.06.2020

10 червня міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів відеорозмову з міністеркою закордонних справ Швеції Анн Лінде.

Співрозмовники обговорили питання підтримки євроінтеграційних прагнень України з боку Швеції напередодні проведення відеоконференції міністрів закордонних справ «Східного партнерства» 11 червня 2020 року.

Дмитро Кулеба наголосив на важливості консолідації зусиль з підготовки амбітної Спільної декларації майбутнього саміту «Східного партнерства» на принципах спільної власності, стратегічного характеру цієї ініціативи, а також враховуючи інтереси Східних партнерів.

Дмитро Кулеба поінформував шведську колегу про безпекову ситуацію на тимчасово окупованих частинах території України, розвиток переговорів в рамках Нормандського формату та процес імплементації Мінських домовленостей.

Очільник МЗС України також наголосив, що питання протидії збройній агресії з боку РФ та спільні кроки з деокупації Криму повинні залишатися пріоритетними на порядку денному діяльності ОБСЄ.

«Переконаний, що високий рівень шведської дипломатії дозволить ефективно і послідовно захищати принципи і норми, закладені в основу архітектури європейської безпеки та діяльності ОБСЄ, під час головування Швеції у 2021 році», - підкреслив Дмитро Кулеба.

Глава МЗС Швеції відзначила прогрес в імплементації реформ в Україні, зокрема ухвалення закону про ринок землі. Прихід в Україну відомих шведських брендів, таких як ІКЕА, є свідченням успіху України на цьому шляху.

Міністри закордонних справ України та Швеції висловили налаштованість поглиблювати економічне співробітництво між країнами і докладати зусиль з метою мінімізації негативного впливу пандемії коронавірусу на міжнародну економіку.

Міністерство закордонних справ України

ЄС

Саміт "Україна-ЄС" планують провести на початку жовтня

11.06.2020

Проведення саміту "Україна-ЄС", перенесений через пандемію коронавірусу, заплановане на початок жовтня. Про це заявила заступниця гендиректора головного директорату Єврокомісії з питань сусідства та переговорів про розширення ЄС Катерина Матернова під час онлайн-дискусії DGAP, передає кореспондент УНН.

"На наступному тижні у нас запланована зустріч щодо саміту "ЄС-Україна", який відбудеться на початку жовтня: зустріч планується з кабінетом президента Європейської ради Шарлем Мішелем", - повідомила Матернова.

Вона також вважає, що між Україною і ЄС тривають інтенсивні і міцні контакти, навіть якщо вони не завжди помітні публічно.

УНН

НАТО

Україна стала членом Програми розширених можливостей НАТО

12.06.2020

Північноатлантична рада визнала Україну членом Програми розширених можливостей НАТО.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на пресслужбу Альянсу.

Цей статус є частиною партнерської ініціативи НАТО щодо взаємодії, метою якої є підтримка і поглиблення співпраці між союзниками і партнерами, які внесли значний вклад в операції та місії під проводом НАТО.

"Як партнер НАТО Україна надала війська для операцій союзників, в тому числі в Афганістані і Косові, а також для Сил реагування і навчань НАТО. Союзники високо цінують цей значний внесок, який демонструє прихильність України євроатлантичній безпеці", - пояснили у НАТО рішення прийняти Україну до програми.

Будучи партнером розширених можливостей, Україна отримає вигоду від індивідуальних можливостей, які допоможуть підтримати її внесок, пояснили у НАТО. Це включає розширений доступ до програм і навачань із взаємосумісності, а також ширший обмін інформацією.

"Це рішення визнає значний внесок України в місії НАТО і демонструє незмінну відданість Альянсу своїм партнерствам, незважаючи на пандемію COVID-19", - прокоментувала речниця НАТО Оана Лунгеску.

Україна зараз є одним з шести партнерів розширених можливостей разом з Австралією, Фінляндією, Грузією, Йорданією і Швецією.

Кожен з партнерів має індивідуальні відносини з НАТО, засновані на секторах, що становлять взаємний інтерес.

У НАТО окремо підкреслили, що цей статус не впливає на рішення щодо членства країни в Альянсі.

"Союзники по НАТО продовжують заохочувати і підтримувати Україну в її зусиллях із проведення реформ, в тому числі в сфері безпеки і оборони, цивільного контролю і демократичного нагляду, а також в боротьбі з корупцією", - резюмували в Альянсі.

Україна звернулася до НАТО з проханням про участь у Програмі розширених можливостей 1 листопада 2019 року.

На початку травня 2020 року віцепрем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Вадим Пристайко заявив, що Україна готова приєднатися до програми.

Європейська правда

Частина III

Опір російській гібридній війні

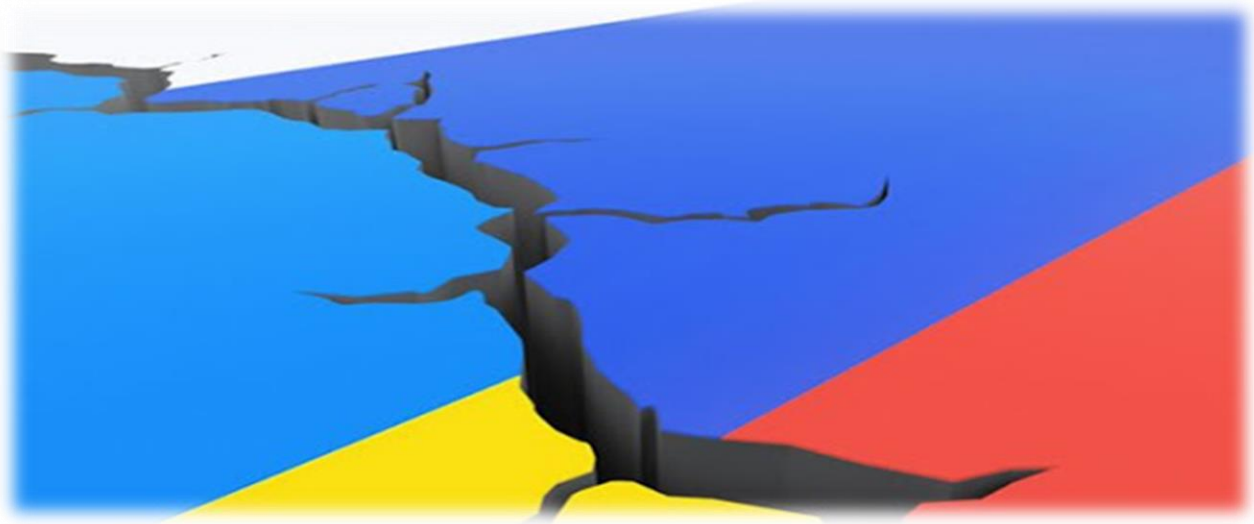

Візит української делегації до Німеччини став симетричною відповіддю задля збереження балансу в «Нормандському форматі» на тлі маніпуляцій В. Медведчука

13 травня 2020 року заступник глави адміністрації президента Росії і Спецпредставник по Донбасу Дмитро Козак прилетів до Берліна на переговори з радниками канцлерки Німеччини Ангели Меркель. Головною темою було обговорення врегулювання конфлікту на Донбасі. При цьому на зустріч не запросили представників Франції та України, які також входять до нормандської четвірки. Російські ЗМІ відразу ж повідомили, що це Німеччина запросила представника РФ, щоб "краще зрозуміти лінію" Москви на переговорах із врегулювання конфлікту на Донбасі.[11] Представника України на цій зустрічі не було, через що у багатьох в Україні виникло запитання чи навіть обурення щодо того, чи не порушує ця зустріч неписаного правила "нічого про Україну без України". Цей принцип, передбачає, що переговори з Москвою про Донбас, Крим тощо можуть відбуватися лише за участі України або з погодженням їхнього змісту з Україною.[12] Утім, Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба заявив, що Україна заздалегідь знала про візит переговірника щодо Донбасу із Кремля Дмитра Козака до Німеччини. Він наголошує, що перемовини не тривали "за українською спиною". За словами Кулеби, німецька сторона запросила Козака до Берліна через

[11] За спиною України відбулися переговори щодо Донбасу: що обговорювали в Берліні та чи варто боятися "поступок" Росії: https://www.obozrevatel.com/ukr/politics/u-rozpal-pandemii-v-berlini-projshli-sekretni-peremovini-po-donbasu-pro-scho-govorili-bez-uchasti-ukraini.htm

[12] Про Донбас "без України": три погляди на візит у Берлін перемовника Путіна: https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/05/14/7109912/

відсутність прогресу у виконанні Мінських домовленостей. Також причиною перемовин стала зміна українського представництва у ТКГ.[13]

Згодом, 2 червня 2020 року українська делегація відвідала в Берлін і розпочала свій візит із зустрічі з Аннеґрет Крамп-Карренбауер, міністеркою оборони Німеччини. До складу української делегації входили також керівник Офісу президента Андрій Єрмак і його заступник Ігор Жовква. «На порядку денному були деокупація Окремих районів Донецької та Луганської областей і Криму, підтримка Німеччиною реформ в Україні, зокрема, медичної реформи, надання Україні статусу учасника Програми розширених можливостей НАТО, європейська інтеграція України під час головування Німеччини в Раді Європейського Союзу (ЄС) у другій половині 2020 року; історичні питання: перспектива визнання Бундестагом Голодомору як геноциду українського народу і встановлення пам'ятника українцям, котрі загинули у Другій світовій війні; торгівля й інвестиції між країнами», — розповів п. Кулеба.

Пізніше Дмитро Кулеба, міністр закордонних справ України, провів перемовини зі своїм німецьким колегою Гайко Маасом. За їхніми підсумками, зустріч лідерів країн «нормандської четвірки» для обговорення проблем врегулювання на Донбасі відбудеться після нормалізації епідемічної ситуації в світі.[14] Також Дмитро Кулеба заявив, що Україна готова йти на компроміси для повернення окупованих територій Донбасу та Криму. Зокрема, ***влада готова обговорити питання особливого статусу цих територій в межах України. За словами Кулеби, ці регіони можуть отримати особливий статус***, але без права накладати вето на будь-які загальнонаціональні рішення. При цьому Україна наполягає на поверненні контролю над своїми кордонами.[15]

Тим часом глава Офісу Президента України Андрій Єрмак мав зустріч із зовнішньополітичним радником канцлера ФРН Яном Гекером. Говорили зокрема про наступне:

1. Про звільнення утримуваних осіб: на думку Андрія Єрмака, два раунди взаємного звільнення утримуваних осіб за узгодженою формулою "всі визначені на всіх визначених", успішно втілили в життя після грудневої зустрічі "нормандської четвірки";

2.Про припинення обстрілів: Андрій Єрмак наголосив на важливості припинення обстрілів як на базовій умові для просування мирного процесу;

3. Про співпрацю України та ЄС: співрозмовники обговорили співпрацю України з Європейським Союзом. Українська сторона розраховує на підтримку з боку Німеччини євроінтеграційних прагнень України під час майбутнього головування ФРН у Раді ЄС з 1 липня.[16]

Також керівник Офісу президента Андрій Єрмак розповів, що до переговорів із врегулювання ситуації на Сході мають бути залучені визнані представники громадянського суспільства Донбасу, а не бойовики. "Якщо такі представники населення мають бути залучені до переговорного процесу, то вони повинні бути непричетними до військових дій або вбивств наших солдат, а також нічого не мати

[13]Візит Козака до Німеччини: Навіщо кремлівський куратор Донбасу всупереч санкціям полетів до Берліна і що кажуть в Україні: https://tsn.ua/ato/vizit-kozaka-do-nimechchini-navischo-kremlivskiy-kurator-donbasu-vsuperech-sankciyam-poletiv-do-berlinu-i-scho-kazhut-v-ukrayini-1546746.html

[14] Кулеба й Єрмак навідалися до Берліну:http://meest-online.com/news/events-news/kuleba-j-ermak-navidalysya-do-berlinu/

[15] Кулеба назвав компроміси щодо Донбасу, на які готова піти Україна: https://www.rbc.ua/ukr/news/kuleba-nazval-kompromissy-donbassu-kotorye-1591206622.html

[16] Кулеба та Єрмак вперше після візиту Козака побували в Берліні: про що домовились:https://24tv.ua/kuleba-yermak-vpershe-pislya-vizitu-kozaka-pribuli-berlin-pro_n1353742

спільного з сепаратистськими та терористичними організаціями. Це мають бути визнані представники громадянського суспільства", - сказав керівник ОПУ.[17]

В свою чергу, голова політради партії "Опозиційна платформа – За життя", народний депутат Віктор Медведчук висловив свою думку з приводу цього питання зазначаючи, що Україні необхідно вести прямий діалог із представниками Донецька та Луганська, щоб домогтися мирного врегулювання ситуації на Донбасі. "У мінських угодах немає того, чого хоче сьогодні українська влада, в тому числі і пан Єрмак, який викладає подібну ідею, коли представники переселенців, представники Донбасу, які живуть у Києві, тобто на контрольованій території, будуть представляти Донбас з тієї сторони", - сказав він. За його словами, "якщо ті сторони на це не підуть, то, власне, ніхто інший представляти інтереси Донбасу не буде". Медведчук підкреслив, що "наша позиція щодо Донбасу, з мирного врегулювання залишається колишньою: треба виконувати мінські угоди, треба вести прямий діалог із представниками Донецька і Луганська, з приводу чого категорично негативно висловлюється сьогоднішня київська влада. Це стратегічна помилка, і це означає, що це питання не буде доведено до завершення, тобто мінського врегулювання як такого не буде".[18]

Тож, оскільки Дмитро Козак своїм візитом до Берліну порушив кодекс та почав селективно відбудовувати відносини з Німеччиною, Офіс Президента України вирішив дати фідбек – візит української делегації став симетричною відповіддю задля балансу «Нормандського формату». А тим часом, з боку Віктора Медведчука розгорнулась інформаційна війна коли він виклав кремлівську інтерпретацію стосовно необхідності залучення представників Донбасу з окупованих територій.

Втім, ***намір української сторони підвищити рівень переговорів в Тристоронньої контактній групі та залучити визнаних представників громадянського суспільства Донбасу,*** *про що заявив Андрій Єрмак, хоч і видається креативним кроком, але* ***він нічого не змінить, оскільки процес врегулювання залежить від того хто окупував і контролює на даний момент цю територію – Росії***.

[17]Єрмак пояснив, кого з ОРДЛО мають залучити до переговорів щодо Донбасу:https://suspilne.media/37858-ermak-poasniv-kogo-z-ordlo-maut-zaluciti-do-peregovoriv-sodo-donbasu/

[18] Медведчук про мирне врегулювання на Донбасі: Потрібно вести прямий діалог із представниками Донецька і Луганська: https://ua.112.ua/polityka/medvedchuk-pro-myrne-vrehuliuvannia-na-donbasi-potribno-vesty-priamyi-dialoh-z-predstavnykamy-donetska-i-luhanska-538217.html